

21520204.R01

Quickscan externe veiligheid supermarkt Urk
Koraal Vastgoed uit Genemuiden

datum: 21 mei 2015

21520204.R01

Quickscan externe veiligheid supermarkt Urk
Koraal Vastgoed uit Genemuiden

datum: 21 mei 2015

Opdrachtgever: Koraal Vastgoed
Postbus 29
8280 AA GENEMUIDEN
telefoon : 038 385 66 44
contactpersoon: De heer E. Kuijpers

Contactpersoon SPAingenieurs: De heer ir. R. van den Dungen

Klinkenbergerweg 30a		Oostelijk Bolwerk 9		www.SPAingenieurs.nl
6711 MK Ede		4531 GP Terneuzen		info@SPAingenieurs.nl
0318 614 383		0115 649 680		

INHOUD	Blz.
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doel	3
1.2 Huidige situatie	3
1.3 Toekomstige situatie	3
1.4 Reikwijdte onderzoek	3
2. Beleidskader	4
2.1 Plaatsgebonden risico	4
2.2 Groepsrisico	4
2.3 Verantwoordingsplicht	5
3. Risico's door inrichtingen	6
3.1 Algemeen	6
3.2 Inventarisatie	6
3.3 Beoordeling	6
4. Risico's door buisleidingen	7
4.1 Algemeen	7
4.2 Inventarisatie	7
4.3 Beoordeling	7
5. Risico's door vervoer over weg, water of spoor	7
5.1 Algemeen	7
5.2 Inventarisatie	8
5.3 Beoordeling	9
6. Overige risico's	9
6.1 Hoogspanningsleidingen	9
6.2 Windturbines	9
7. Conclusies	9

Figuren: 1 t/m 2

Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd door middel van druk, fotokopiëren, microverfilming of enige andere methode, of worden vrijgegeven aan derden voor bestudering zonder uitdrukkelijke toestemming van de directie van SPA ingenieurs.

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van **Koraal Vastgoed** is een onderzoek externe veiligheid uitgevoerd. De aanleiding daarvoor is de ruimtelijke onderbouwing, die nodig is voor het plan om aan de Industrierondweg 26 en 27 in Urk een supermarkt te realiseren. De ruimtelijke onderbouwing is nodig omdat de plannen niet (geheel) passen binnen het van toepassing zijnde bestemmingsplan.

Het doel van het onderzoek is om een uitspraak te kunnen doen, of voor het initiatief knelpunten zijn op het gebied van externe veiligheid. Met het onderzoek zijn risicobronnen in de omgeving van het plangebied geïnventariseerd, voor zover het plangebied zich binnen hun invloedsgedebiet bevindt. Op basis van de verzamelde informatie is een inschatting gegeven van knelpunten en mogelijke vervolgacties. De bevindingen zijn in dit rapport weergegeven.

1.2 Huidige situatie

In figuur 1 is de situering van het plangebied en de directe omgeving te zien. Het betreft het bedrijventerrein Lemsterhoek, nabij de haven van Urk, waarin naast bedrijven ook bedrijfswoningen mogelijk zijn. Woningen en maatschappelijke bestemming liggen op 50 meter ten noorden van plan. Hiervoor zijn de bestemmingsplannen Havens (kenmerk: NL.IMRO.0184.BP2013Havens-0301) en Hooilanden (kenmerk NL.IMRO.0184.BP2010Ho-0401) van toepassing.

1.3 Toekomstige situatie

De beoogde ruimtelijke ontwikkeling betreft het realiseren van een supermarkt ter plaatse van de huidige garage Van Slooten (inclusief bedrijfswoning) aan de Industrierondweg 27 en de naastgelegen woning op nummer 26. In figuur 2 is de voorlopige invulling van het plangebied geschetst.

Door de ontwikkeling is overdag mogelijk sprake van een verhoging van de personendichtheid, in de nachtperiode zal er een afname zijn. Vanwege dit aspect is in ieder geval de invloed de verschillen in personendichtheid op de hoogte van het groepsrisico van belang voor het onderzoek.

1.4 Reikwijdte onderzoek

Door de opdrachtgever is om een beoordeling van de externe veiligheid in relatie tot het initiatief gevraagd. Uitgangspunt daarbij is dat in eerste instantie alleen een kwalitatieve analyse (quickscan) wordt uitgevoerd.

Het aanleveren van elementen voor het invullen van de verantwoordingsplicht van het groepsrisico is niet voorzien.

2. BELEIDSKADER

Het beoordelingskader externe veiligheid richt zich op gevaarlijke stoffen en kan naar risico-bron grofweg als volgt ingedeeld worden:

- 1) inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden;
- 2) buisleidingen;
- 3) vervoer over weg, water of spoor;
- 4) luchtverkeer¹.

In het veiligheidsbeleid wordt gewerkt met afstanden of gebieden. Daarbij zijn twee basisbegrippen van belang, te weten:

- PR-gebied: gebied waar plaatsgebonden risiconormen (PR) gelden en getoetst moeten worden;
- Invloedsgebied: gebied waar beoordeling en verantwoording van het groepsrisico (GR) nodig is.

2.1 Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans per jaar dat een persoon dodelijk wordt getroffen door een ongeval, indien deze zich onafgebroken en onbeschermd op een bepaalde plaats zou bevinden. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren. Dit zijn lijnen die punten met een zelfde risico met elkaar verbinden op een topografische kaart. Voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten (b.v. woningen) en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten (b.v. bepaalde bedrijfsgebouwen).

De grenswaarde voor het plaatsgebonden risico wordt voor nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten gesteld op een niveau van 10^{-6} per jaar. Binnen de 10^{-6} contour mogen geen nieuwe kwetsbare functies mogelijk worden gemaakt.

2.2 Groepsrisico

Het groepsrisico (GR) drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als direct gevolg van een ongeval in een inrichting waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Het GR voor transport is de kans per jaar per kilometer transportroute dat een groep van tien of meer personen in de omgeving van een transportroute in één keer het dodelijk slachtoffer wordt van een ongeval op die transportroute.

De normen voor het GR hebben een oriënterende waarde (inspanningsverplichting). Indien de oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt overschreden, legt dit vaak ook ruimtelijke beperkingen op aan een gebied buiten de 10^{-6} -contour (PR).

Het GR wordt meestal weergegeven in een fN-curve grafiek, waarin op de horizontale as het aantal doden N staat en op verticale as de cumulatieve kans f per jaar op een ongeval waarbij N of meer doden vallen.

---

¹ Het aspect luchtverkeer is in dit onderzoek niet van toepassing.

2.3 Verantwoordingsplicht

Voor het GR laat de rijksoverheid toepassing en verantwoording van de veiligheidnorm over aan de lokale en regionale overheid. Het invullen van de verantwoordingsplicht vormt een belangrijk onderdeel bij het opstellen van een bestemmingsplan.

Algemeen geldt dat een verhoging van het groepsrisico of overschrijding van de oriëntatiewaarde een onderbouwing en verantwoording vereist². De verantwoordingsplicht omvat (samengevat) de volgende elementen die beoordeeld moeten worden:

- aanwezige personen in het invloedsgebied;
- verandering van het groepsrisico;
- mogelijkheden tot zelfredzaamheid van de personen binnen het invloedsgebied;
- mogelijkheden van bestrijdbaarheid van een incident of ramp;
- mogelijke alternatieven (voor het ruimtelijk plan);
- mogelijkheden tot risicoreductie.

Op basis van het voorgaande wordt een uitspraak gedaan over de aanvaardbaarheid van het risico dat na alle maatregelen resteert.

---

² Ook in de nieuwe wetgeving voor aardgastransportleidingen is een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico opgenomen.

3. RISICO'S DOOR INRICHTINGEN

3.1 Algemeen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Het gaat daarbij onder meer om:

- bedrijven die onder het Besluit risico's zware ongevallen vallen (Brzo);
- LPG-tankstations;
- opslagplaatsen (PGS);
- ammoniakkoel-/vriesinstallaties
- spoorwegemplacements.

Het besluit bevat eisen voor het PR en regels voor het GR, en verplicht gemeenten en provincies hier bij het verlenen van milieuvergunningen en het maken van bestemmingsplannen rekening mee te houden.

Op grond van het Bevi zijn in de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) voor een aantal bedrijfs categorieën vaste veiligheidsafstanden opgenomen. Voor zogenaamde niet-categoriale bedrijven moet de veiligheidsafstanden berekend worden.

3.2 Inventarisatie

Bij de inventarisatie van de risicobronnen die in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn, is gebruik gemaakt van de risicokaart. Daaruit blijkt dat er risicovolle bedrijven in de buurt van het plangebied aanwezig zijn, zoals uit onderstaand overzicht blijkt.

Bedrijf	Risicobron	Invloedsgebied	Werkelijke afstand	Relevantie
Tankstation Demarol	LPG	150 meter	300 meter	Geen
Gemaal Vissering	Opslag brandbare vloeistoffen	120 meter *	340 meter	Geen
Northseafood Holland BV	Ammoniak koelinstallatie	280 meter	310 meter	Geen
Auto Quick Service Urk B.V.	LPG	150 meter	470 meter	Geen
Tankstation Van Slooten	LPG	150 meter	720 meter	Geen
v.d. Reest Fish B.V.	Ammoniak installatie	Niet bekend **	880 meter	Geen

* Worstcase op basis van RIVM Rapport 295001006/2009

** De installatie is dermate klein dat deze niet in het Revi is opgenomen en het invloedsgebied zeker kleiner is dan 880 meter.

Uit de gegevens blijkt dat die in het kader van dit onderzoek niet relevant zijn. Dit vanwege de ruime afstand tussen deze bedrijven en het plangebied.

3.3 Beoordeling

Het aspect externe veiligheid als gevolg van activiteiten met gevaarlijke stoffen door inrichtingen is geen belemmering voor de ontwikkeling van het plangebied.

4. RISICO'S DOOR BUISLEIDINGEN

4.1 Algemeen

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), op 1 januari 2011 in werking getreden, regelt de omgang met externe veiligheid rond buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen (zoals gas en brandbare vloeistoffen). De normen die door het Bevb worden gehanteerd zijn gelijkgesteld met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), zodat eisen voor het plaatsgebonden risico (PR) en regels voor het groepsrisico (GR) gelijk zijn.

4.2 Inventarisatie

Uit de kaart van het buisleidingennetwerk in Nederland en informatie van de risicokaart is gebleken dat zich binnen of in de buurt van het plangebied geen relevante buisleidingen bevinden. Op ongeveer 10 meter van het plangebied is een gasleiding opgenomen in het bestemmingsplan inclusief de vrijwaringstrook van 5 meter aan weerszijden. Het betreft een leiding met een ontwerpdruk lager dan 16 bar waarmee er geen externe veiligheidsbeleid van toepassing is. Het plaatsgebonden risico van deze leidingen kan bovendien niet worden berekend, omdat de kansen op lekkage en breuk van dergelijke leidingen niet bekend zijn.

4.3 Beoordeling

Het aspect externe veiligheid als gevolg van transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen is geen belemmering voor de ontwikkeling van het plangebied. Indien werkzaamheden binnen de vrijwaringstrook plaatsvinden dient hierover vooraf een klic-melding te worden uitgevoerd en contact met de beheerder van de leiding.

5. RISICO'S DOOR VERVOER OVER WEG, WATER OF SPOOR

5.1 Algemeen

Het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen bestaat uit drie kaarten waarop de hoofdvaarwegen (Basisnet Water), de Rijkswegen (Basisnet Weg) en de spoorwegen (Basisnet Spoor) zijn onderverdeeld in drie categorieën routes:

- routes waar het vervoer van gevaarlijke stoffen geen beperkingen krijgt opgelegd, maar waar wel ruimtelijke beperkingen gelden;
- routes waar zowel beperkingen voor het vervoer als voor de ruimtelijke ontwikkeling gelden;
- routes waar alleen beperkingen voor het vervoer zijn.

Per categorie is de mate aangegeven waarin beperkingen gelden voor vervoer en/of ruimtelijke ontwikkeling. Transportbedrijven weten hierdoor precies over welke routes ze wel of niet kunnen vervoeren. Ook staan in het Basisnet regels voor nieuwe bestemmingsplannen in de buurt van weg, water en spoor. Er mogen bijvoorbeeld geen woonwijken, ziekenhuizen of grote kantoren binnen de gestelde veiligheidszones gebouwd worden.

Het Basisnet wordt vastgelegd in regelgeving en als veiligheidzones worden vaste afstanden gehanteerd. In dit kader is ook de Handleiding Risicoanalyse Transport (HART, 1 november 2011) opgesteld. Het Basisnet is gebaseerd op de Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen welke op 1 april 2015 in werking is getreden.

Plasbrandaandachtsgebied

Een belangrijk element in het Basisnet is het plasbrandaandachtsgebied. Dit is een gebied waar bij de realisering van kwetsbare objecten rekening dient te worden gehouden met de effecten van een plasbrand. In het Basisnet Weg en het Basisnet Spoor is het plasbrandaandachtsgebied (PAG) gedefinieerd als een gebied tot 30 meter van de weg of spoorweg gemeten vanaf de rechterrاند van de rechterrijstrook dan wel gemeten vanaf de buitenzijde van het buitenste spoor.

In paragraaf 4.3 van de 'Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' (Circulaire Rnvg) is aangegeven dat wanneer er sprake is van een (significante) toename van het groepsrisico, het bevoegd gezag het groepsrisico moet betrekken bij het vaststellen van een vervoersbesluit of omgevingsbesluit. De verantwoording die in dit geval aan de orde is, vanwege de marginale stijging van het groepsrisico, moet bij het vaststellen van het bestemmingsplan worden uitgewerkt.

Bij de verantwoording dient nauwkeurig aangegeven te worden hoe verschillende factoren zijn beoordeeld. Bij de verantwoording dient de regionale brandweer om advies gevraagd te worden. Ten behoeve van de verantwoording is de 'Handleiding verantwoordingsplicht groepsrisico'³ opgesteld. Hierin zijn ook de elementen zelfredzaamheid en hulpverlening opgenomen.

5.2 Inventarisatie

Het plangebied ligt ten zuiden van een doorgaande weg, de Urkerweg, tussen een bedrijventerrein en woonwijk. De Urkerweg is niet opgenomen in het basisnet en ligt binnen de bebouwde kom. Hier is in principe geen vervoer van gevaarlijke stoffen mogelijk, alleen met een ontheffing. Gezien de bedrijven in de omgeving zullen de aantallen vervoerseenheden gevaarlijke stoffen dermate laag zijn dat deze niet relevant zijn. De weg is het verlengde van de N351 waarover enkel brandbare vloeistoffen worden vervoerd en geen plaatsgebonden risicocontouren buiten de weg komen⁴.

Op 200 meter ten zuiden van het plangebied ligt de Urkervaart en op 300 meter ten westen de Werkhaven. Beide wateren zijn niet opgenomen in het basisnet en op de risicokaart zijn hier ook geen gevaren opgenomen in het kader van de externe veiligheid. De Urkervaart is een kanaal en loopt vanaf de Zwolse Vaart bij Emmeloord naar Urk. Het dorp Tollebeek heeft een klein insteekhaventje aan de Urkervaart. Gezien de bedrijven in de omgeving zullen de aantallen vervoerseenheden gevaarlijke stoffen dermate laag zijn dat deze niet relevant zijn.

Een spoor ligt op meer dan 25 kilometer afstand en is daardoor niet relevant.

³ Handleiding verantwoordingsplicht groepsrisico, uitgave ministerie van VROM november 2007.

⁴ Uit cijfers van 2002 blijkt dat 244 vervoerseenheden LF1 over de N351 heen gaan en ook de PR 10^{-8} 0 meter is, deze aantallen zijn niet relevant.

5.3 Beoordeling

Het aspect externe veiligheid als gevolg van transport van gevaarlijke stoffen over de weg, water en spoor is geen belemmering voor de ontwikkeling van het plangebied.

6. OVERIGE RISICO'S

6.1 Hoogspanningsleidingen

Nabij het plangebied zijn geen bovengrondse hoogspanningsleidingen. Dit is daarom niet aan de orde.

6.2 Windturbines

Nabij het plangebied zijn geen windturbines. Dit is daarom niet aan de orde.

7. CONCLUSIES

Samenvattend wordt op basis van het uitgevoerde onderzoek externe veiligheid voor de ontwikkeling aan de Industrierondweg 26 en 27 in Urk geconcludeerd dat het plaatsgebonden risico en het groepsrisico géén belemmering voor de planontwikkeling vormt.

De ontwikkeling ligt niet binnen of een 10^{-6} risicocontour of een invloedsg gebied van een risicobron. Evenmin zullen het aantal aanwezige personen veel veranderen. Een kwantitatieve beoordeling of verantwoording van het groepsrisico is niet nodig.

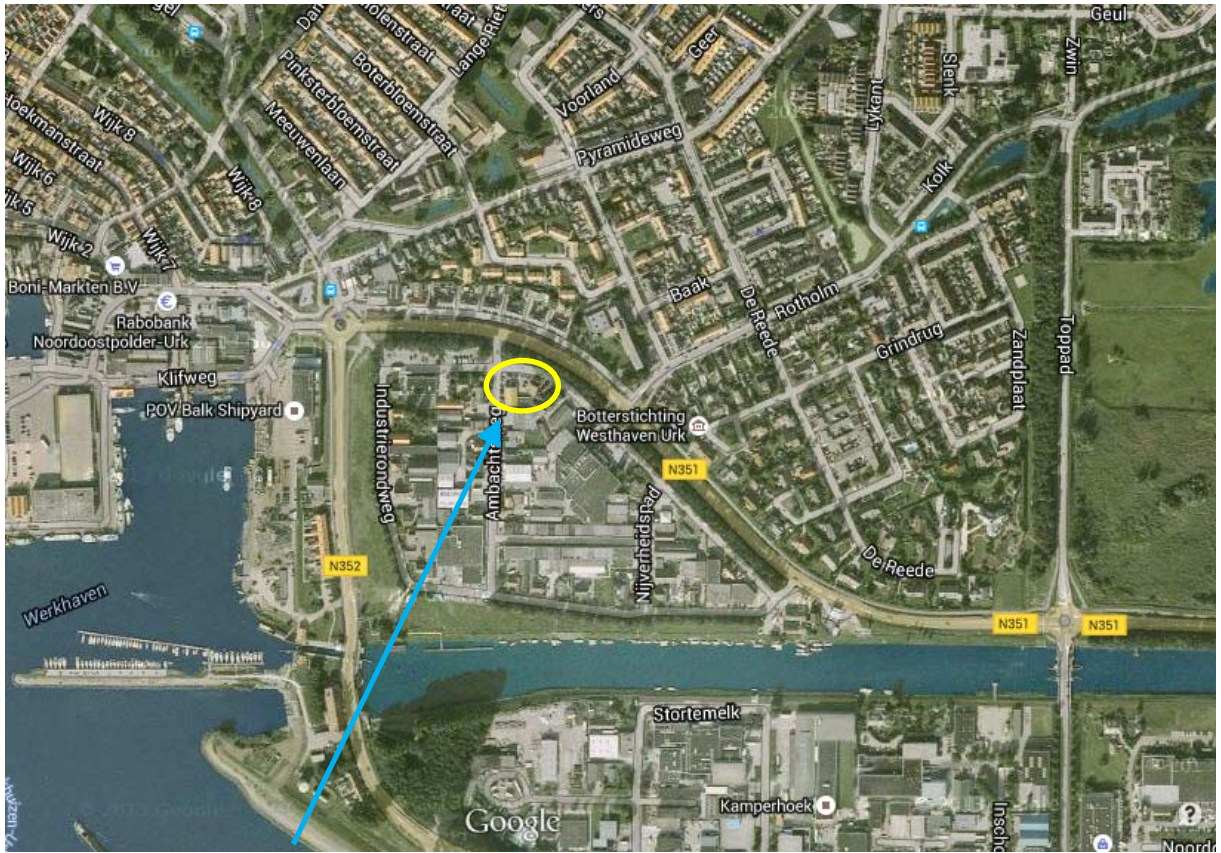
SPAingenieurs

De heer ing. L.F.A. Theuws

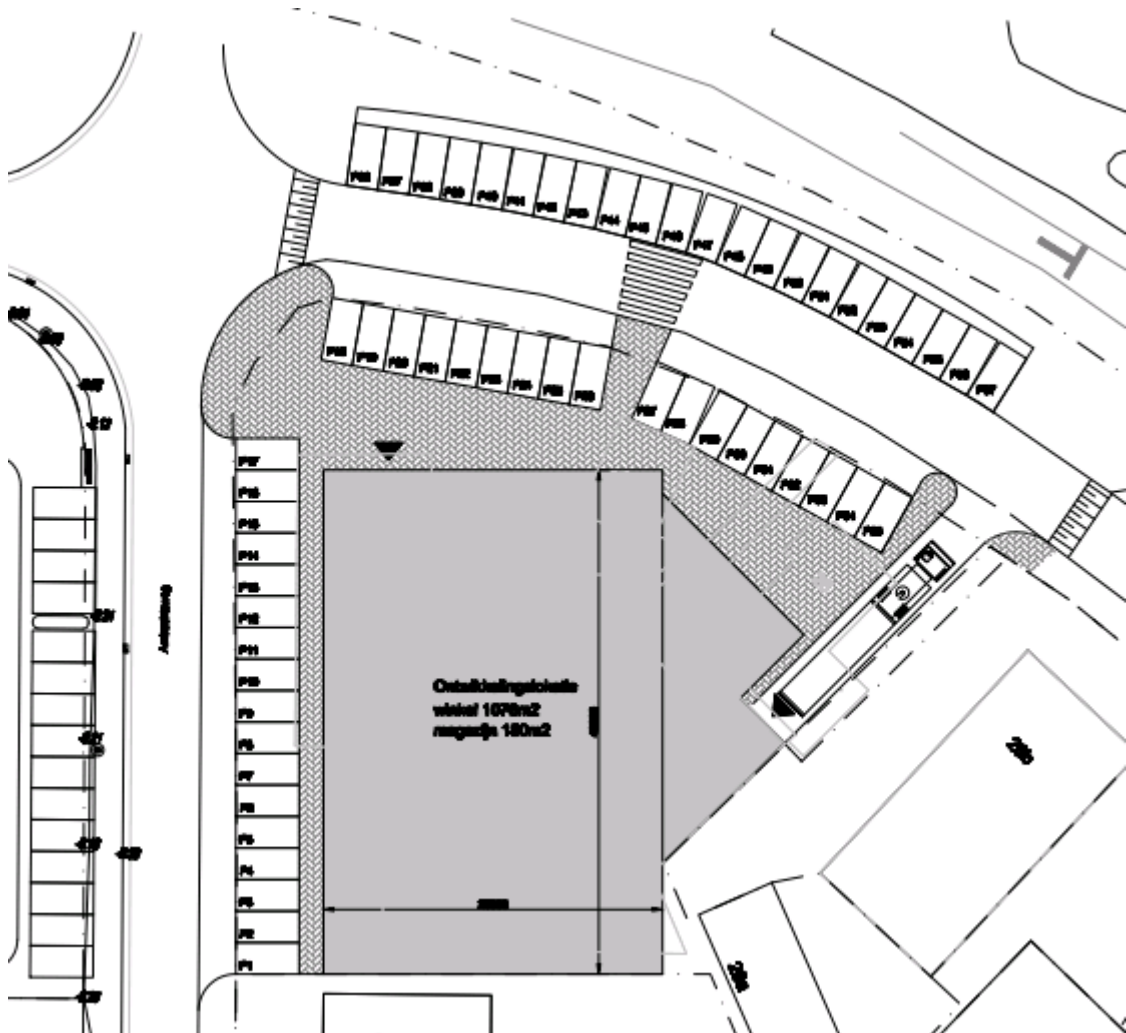
De heer ir. R. van den Dungen

SITUATIE

Plangebied globaal geel omlijnd

VOORLOPIGE INVULLING PLANGEBIED

Uw eigen adviseur voor

vergunningen
milieu-onderzoek
ruimtelijke ordening
bouwadvies
brandveiligheid
milieuzorg
duurzaamheid
beleidsadvies
opleidingen

Kantoor Ede

Klinkenbergerweg 30a
6711 MK Ede
0318 614 383

Kantoor Terneuzen

Oostelijk Bolwerk 9
4531 GP Terneuzen
0115 649 680

www.SPAAngenieurs.nl
info@SPAAngenieurs.nl